

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ начальника обласної
військової адміністрації
09.05.2023 № 111/2023-н

ОБЛАСНА ПРОГРАМА
розвитку і функціонування української мови як державної в усіх
сферах суспільного життя Хмельницької області на 2023-2025 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
2.	Розробник програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
3.	Відповідальний виконавець програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
4.	Учасники програми	Структурні підрозділи обласної військової адміністрації спільно з комунальними закладами, установами і підприємствами; Головне управління Держпродспоживслужби у Хмельницькій області; Головне управління Національної поліції України у Хмельницькій області; сільські, селищні, міські ради
5.	Термін реалізації програми	2023-2025 роки
6.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Обласний бюджет, бюджети місцевого самоврядування
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього грн, у тому числі: коштів обласного бюджету	1 850 000 гривень 1 450 000 гривень

I. Загальні положення

Мова є найважливішим засобом людського спілкування, а українська мова – ще й визначальним чинником і головною ознакою ідентичності української нації, безцінною скарбницею культурного надбання народу України, інструментом єднання українського суспільства, розвитку його свідомості, важливим елементом забезпечення національної безпеки та національних інтересів України. Утвердження і розвиток української мови як державної – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави.

Програму розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Хмельницької області на 2023-2025 роки (далі – Програма) розроблено на виконання вимог статті 10 Конституції України, відповідно до Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”, Указу Президента України від 31.05.2018 № 156/2018 “Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України”, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 № 596-р “Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року “Сильна мова – успішна держава”, від 19.05.2021 № 474-р “Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року”.

Програма передбачає визначення ключових напрямів та конкретних заходів для її реалізації (додаток до Програми), які спрямовані на популяризацію української мови, культури, формування та збереження історичної свідомості української нації через широкий спектр культурних, просвітницьких, інформаційних заходів у Хмельницькій області, консолідацію суспільства через мовно-культурну єдність, підвищення загальної обізнаності, активізацію скоординованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови у різних сферах життя та створення цілісного українського мовно-культурного простору.

II. Мета і основні завдання Програми

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Хмельницької області, розширення сфери вживання державної мови, підвищення престижу української мови через виховання любові, поваги та шанобливого ставлення до неї, зміцнення статусу та посилення консолідуючої ролі української мови у суспільстві; сприяння розвитку національної культури, дотримання норм законів України щодо забезпечення культурно-мовних прав громадян.

Основними завданнями Програми є:

забезпечення виконання законодавства України щодо функціонування та використання української мови як державної у всіх сферах суспільного життя;

розширення сфери застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання;

збагачення мовно-інформаційного простору українською мовою, покращення якості україномовного культурного продукту і підвищення його конкурентоспроможності та популярності;

популяризація культури читання та грамотного мовлення, підвищення престижу української мови;

поповнення фондів публічних та шкільних бібліотек україномовними виданнями кращих творів української та світової художньої літератури, довідковими та науково-популярними виданнями з різних галузей знань, підручниками та посібниками;

підтримка книговидання на території Хмельницької області;

створення належних умов для стимулювання вивчення української мови мешканцями Хмельницької області;

збереження культурної спадщини, зокрема й нематеріальної, як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян;

створення умов для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, у тому числі через рекламу, розширення та захист україномовного інформаційного простору.

III. Напрями реалізації Програми

1. Організація системної діяльності щодо сприяння функціонуванню української мови як державної на території області.

2. Підвищення/забезпечення належного рівня володіння державною мовою посадовими та службовими особами органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності.

3. Підвищення рівня володіння державною мовою серед населення області через неформальну та інформальну освіту.

4. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері освіти.

5. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері культури.

6. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері книговидання та книготорговельної діяльності.

7. Сприяння функціонуванню державної мови в інформаційному просторі, підтримка та популяризація україномовного контенту.

8. Додаткові заходи з популяризації підвищення престижу її використання.

Перелік заходів у рамках напрямів діяльності із визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування наведено у додатку до Програми.

IV. Очікувані результати та ефективність реалізації Програми

Виконання завдань і заходів Програми дозволить:

здійснювати практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;

забезпечувати широкий спектр освітніх можливостей для задоволення мовних потреб населення області, у тому числі внутрішньо переміщених осіб та громадян іноземних держав;

задовольняти національно-культурні та мовні потреби населення області через освітньо-культурні та просвітницькі заходи, мистецькі практики та інформаційні проекти;

підвищувати якість українськомовної літератури, а також культурного та інформаційного контенту та підвищення кількості його споживання;

формувати комфортне та функціональне українськомовне середовище, зміцнювати комунікативний потенціал української мови та покращувати мовну культуру населення Хмельницької області;

розширювати функціонування української мови у засобах масової інформації, сфері культури, освіти та науки регіону;

підвищувати престиж української мови в усіх сферах суспільного життя.

Виконання Програми забезпечить поширення сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору, сприятиме вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої конституційні права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

V. Фінансове забезпечення Програми

Обсяги щорічного фінансування Програми встановлюються під час затвердження обласного бюджету на відповідний рік з урахуванням конкретних завдань і реальних можливостей бюджету.

Крім того, для фінансового забезпечення виконання Програми залучаються в установленому законодавством порядку кошти місцевих бюджетів у межах асигнувань, передбачених відповідними щорічними бюджетами, благодійні внески юридичних і фізичних осіб та кошти.

Керівник апарату
адміністрації

Оксана ВЖЕШНЕВСЬКА